

Akceptuję

ZASTĘPCA WÓJTA

mgr Tomasz Gajewski

**Sprawozdanie z działalności
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie
za 2019 rok**

SPIS TREŚCI

WPROWADZENIE

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności.
2. Organizacja pracy, zatrudnienie, szkolenia.

II. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.
2. Świadczenia pomocy społecznej.
3. Usługi opiekuńcze.
4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.
5. Teleopieka.
6. Schronienie.

III. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STEGNIE W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023.
2. Realizacja programu operacyjnego pomoc żywnościowa 2014 - 2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.
3. Realizacja zadań z zakresu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FINANSOWEGO WSPARCIA RODZIN Z DZIEĆMI

1. Zasiłek rodzinny wraz z dodatkami.
2. Świadczenia opiekuńcze.
3. Świadczenie wychowawcze.
4. Fundusz alimentacyjny
5. Pomoc materialna o charakterze socjalnym
6. Dodatek mieszkaniowy i energetyczny.

V. WYKONANIE BUDŻETU ZA 2019 r.

VI. WSPÓLPRACA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

VII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA ROK 2019

WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 12 marca 2004 roku o pomocy społecznej nakłada na kierownika ośrodka pomocy społecznej obowiązek przedkładania Radzie Gminy corocznego sprawozdania z działalności ośrodka, realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Gminie Stegna na lata 2015 – 2020 oraz przedstawienia potrzeb w zakresie pomocy społecznej. Działając zgodnie z tym umocowaniem prawnym Kierownik Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie przedstawia w niniejszym dokumencie działania Ośrodka w roku 2019.

Pomoc społeczna stanowi ważny system wsparcia osób i grup społecznych znajdujących się w trudnych sytuacjach życiowych, których nie są oni w stanie przezwyciężyć i rozwiązać samodzielnie. Polityka pomocy społecznej w gminie Stegna ukierunkowana jest na podejmowanie różnorodnych działań na rzecz osób zagrożonych wykluczeniem społecznym i ma na celu udzielenie im zarówno świadczeń jak i usług, które spowodują zmianę sytuacji społecznej i materialnej tych osób.

Podjęte przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie działania dowodzą, że duże znaczenie w podejściu do rozwiązywania problemów osób i rodzin pozostających w systemie pomocy społecznej ma udzielanie wsparcia odpowiadającego na zróżnicowane potrzeby podopiecznych. Z tym też niewątpliwie wiązał się dobór odpowiednich metod, narzędzi i usług społecznych.

W poniższym sprawozdaniu scharakteryzowano wszystkie realizowane w roku 2019 działania. Przedstawiono zrealizowane zadania zarówno w aspekcie merytorycznym, jak i finansowym w oparciu o istniejącą strukturę organizacyjną ośrodka, jego wyodrębnione działy z uwzględnieniem także źródeł finansowania poszczególnych zadań. Analizie poddano także sytuację odbiorców poszczególnych rodzajów świadczeń. Z punktu widzenia merytorycznego i finansowego zadania Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie w 2019 r. wykonano zgodnie z założeniami i obowiązującymi przepisami prawa.

I. ORGANIZACJA DZIAŁALNOŚCI GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

1. Podstawy prawne działalności.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie funkcjonuje jako gminna jednostka organizacyjna pomocy społecznej. Na poziomie lokalnym wykonuje zadania skierowane na wsparcie i poprawę warunków życia mieszkańców gminy Stegna. Działania Ośrodka są zbieżne z lokalną polityką społeczną i zgodne z realizacją celów Strategii Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Stegna.

Podstawowym aktem prawnym na podstawie, którego funkcjonuje Ośrodek jest ustawa o pomocy społecznej. Ponadto w Ośrodku realizowane są zadania wynikające z innych aktów prawnych, a w szczególności:

- ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej,
- ustawy o świadczeniach rodzinnych,
- ustawy o pomocy osobom uprawnionym do alimentów,
- ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie,
- ustawy o dodatkach mieszkaniowych,

- ustawy o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych,
- ustawy o pomocy państwa w wychowywaniu dzieci,
- ustawy o ochronie zdrowia psychicznego,
- programu wieloletniego „Pomoc państwa w zakresie dożywiania na lata 2014 - 2020”,
- Rządowego programu „Dobry start”.

2. Organizacja pracy, zatrudnienie, szkolenia.

Utworzenie i utrzymanie ośrodka pomocy społecznej, w tym zapewnienie środków na wynagrodzenia pracowników jest zadaniem obowiązkowym gminy wynikającym z art. 17 ust. 18 ustawy o pomocy społecznej. Część wynagrodzeń pracowników GOPS finansowana jest z budżetu państwa (pracownicy świadczeń rodzinnych, częściowo asystent rodziny). W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Stegnie w 2019 r. zatrudnionych było 15 pracowników. Wewnętrzny podział organizacyjny przedstawiał się następująco:

Kierownik- 1 etat

Główny księgowy- 1 etat

Inspektor ds. kadr i płac- 1 etat

Inspektor ds. pomocy społecznej i dodatków mieszkaniowych- 1 etat

Pracownicy socjalni- 5 etatów

Asystent rodziny- 1 etat

Świadczenia rodzinne, wychowawcze, fundusz alimentacyjny- 4 etaty

Sprzątaczką- 0,5 etatu

Pracownicy zatrudnieni w Ośrodku Pomocy Społecznej spełniają wymagania ustawowe w zakresie posiadania kwalifikacji. Wykonują swoje obowiązki stosownie do zdiagnozowanych potrzeb mieszkańców gminy - zarówno indywidualnych, jak i zbiorowych potrzeb społeczności lokalnej – w oparciu o obowiązujące przepisy i procedury.

Bardzo ważnym celem Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie jest dążenie do wzrostu jakości świadczonych usług i skutecznie prowadzonych działań, aby osiągnąć ten cel pracownicy Ośrodka muszą doskonalić swój warsztat pracy, szczególnie umiejętności metodologiczne, społeczne, umiejętności związane ze stosowaniem wiedzy z zakresu prawa, podejmowania decyzji i szybkiej interwencji socjalnej, stosowania w praktyce wiedzy naukowej oraz umiejętność wykorzystania zdobyczy techniki podczas wykonywania pracy. W 2019 r. pracownicy uczestniczyli w szkoleniach dostosowanych do ich potrzeb, aby sprostać licznym wymaganiom oraz nie popaść w rutynę wykonywania obowiązków zawodowych. Szkolenia ukierunkowane były na doskonalenie warsztatu pracy, umiejętności interpersonalnych i społecznych, stosowania prawa w realizacji zadań jednostki oraz narzędzi w pracy z klientem pomocy społecznej. Szkolenia pracowników dotyczyły również spraw związanych z ochroną danych osobowych, świadczeń rodzinnych i wychowawczych, funduszem alimentacyjnym, usługami grupowymi w systemach dziedzinowych, funkcjonowaniem platformy ePUAP, prawem pracy, rachunkowością oraz z nowymi obowiązkami i zadaniami wynikającymi z wprowadzonych zmian w ustawach.

Wspierając pracowników w zachowaniu, rozwijaniu i wzmacnianiu kompetencji zawodowych Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej zapewnił pracownikom dostęp do literatury, czasopism, szkoleń wewnętrznych i zewnętrznych.

II. REALIZACJA ZADAŃ GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ Z ZAKRESU POMOCY SPOŁECZNEJ

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie jako jednostka sektora finansów publicznych z mocy art. 3 ustawy o pomocy społecznej „wspiera osoby i rodziny w wysiłkach zmierzających do zaspokojenia niezbędnych potrzeb i umożliwia im życie w warunkach odpowiadających godności człowieka”. Z zapisów ustawy o pomocy społecznej wynika jasno, iż celem pomocy społecznej nie jest wyłączenie obywateli w rozwiązywaniu ich trudnej, a czasem nawet krytycznej sytuacji życiowej. Zarówno działania naprawcze, jak i zapobiegawcze są propozycją podmiotu pomocy społecznej do wspólnego rozwiązywania zaistniałych problemów i wymagają zaangażowania, aktywności, odpowiedzialności i prezentowania postawy partnerskiej także przez drugi z podmiotów współdziałania - osobę i rodzinę korzystającą ze wsparcia.

Rodzaj, forma i rozmiar świadczenia odpowiada okolicznościom uzasadniającym udzielenie pomocy oraz realnym możliwościom finansowym Ośrodka. Świadczenia udzielane są na wniosek osoby zainteresowanej, jej przedstawiciela ustawowego, bądź innej osoby lub z urzędu.

Podstawą przyznania świadczenia z pomocy społecznej jest przeprowadzenie rodzinnego wywiadu środowiskowego w miejscu zamieszkania osoby, która o tę pomoc wnioskuje. Pomoc społeczna w pierwszej kolejności obejmuje swymi działaniami osoby i rodziny znajdujące się w najsłabszej kondycji materialnej. Prawo do świadczeń pieniężnych z pomocy społecznej przysługuje osobom i rodzinom spełniającym ustawowe kryterium dochodowe, które w 2019 r. wynosiło odpowiednio:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 701,00 zł netto,
- dla osoby w rodzinie – 528 zł netto.

Przy jednoczesnym wystąpieniu co najmniej jednego z powodów wymienionych w ustawie lub innych okoliczności uzasadniających udzielanie pomocy społecznej- w szczególności z powodu sieroctwa, bezdomności, bezrobocia, długotrwałej choroby, niepełnosprawności, przemocy w rodzinie, potrzeby ochrony macierzyństwa itp. W szczególnie uzasadnionych przypadkach osobie albo rodzinie o dochodach przekraczających kryterium dochodowe może być przyznany specjalny zasiłek celowy.

Oferowana przez GOPS w Stegnie pomoc społeczna obejmowała w 2019 r. różne formy pomocy pieniężnej, pomoc w naturze i w usługach oraz pracę socjalną, poradnictwo specjalistyczne i asystenturę rodzin. Pomoc ta dostosowana była do indywidualnych potrzeb osób/rodzin zagrożonych ubóstwem i marginalizacją społeczną.

1. Świadczeniobiorcy pomocy społecznej.

W roku 2019 Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie objął pomocą 411 rodziny, w których przebywało 793 osoby tj. 8% mieszkańców gminy Stegna. 292 rodziny objęto pomocą w formie świadczeń, a 119 wyłącznie w formie pracy socjalnej. W rodzinach, którym udzielono pomocy w formie świadczeń przebywało 599 osób tj. około 6,15 % ogółu mieszkańców gminy Stegna.

Pracą socjalną w 2019 r. pracownicy socjalni objęli 293 rodzin (tj. 71,29% korzystających z pomocy), w których przebywało 584 osób. Pomoc udzielana wyłącznie w postaci pracy socjalnej dotyczyła 119 rodzin w których przebywało 194 osób.

Wykres 1. Liczba osób korzystających ze świadczeń pomocy społecznej w roku 2019 w stosunku do pozostałych mieszkańców gminy Stegna

Tabela 1. Rzeczywista liczba rodzin i osób objętych pomocą społeczną

WYSZCZEGÓLNIENIE		LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRZYZNANO DECYZJĄ ŚWIAD.	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
			OGÓŁEM	
0		1	2	4
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych i zadań własnych OGÓŁEM (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania)	1	402	292	599
w tym:				
świadczenie pieniężne	2	263	250	491
świadczenia niepieniężne	3	160	101	289
Świadczenia przyznane w ramach zadań zleconych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	4	0	0	0
Świadczenia przyznane w ramach zadań własnych bez względu na ich rodzaj, formę i liczbę	5	402	292	599
Pomoc udzielana w postaci pracy socjalnej - ogółem	6	X	293	584
w tym: wyłącznie w postaci pracy socjalnej	7	X	119	194

Z danych zawartych w tabeli 1. wynika, że w ramach zadań zleconych i zadań własnych (bez względu na ich rodzaj, formę, liczbę oraz źródło finansowania) 263 osobom przyznano świadczenia pieniężne, a 160 osobom przyznano świadczenia niepieniężne. Powody przyznania pomocy w formie świadczeń przedstawia Tabela 2.

Tabela 2. Powody przyznania pomocy w formie świadczeń

POWÓD TRUDNEJ SYTUACJI ŻYCIOWEJ	LICZBA RODZIN	LICZBA OSÓB W RODZINACH
UBÓSTWO	7	11
SIEROCTWO	0	0
BEZDOMNOŚĆ (pobyt w placówkach)	20	21
POTRZEBA OCHRONY MACIERZYŃSTWA	9	37
BEZROBOCIE	129	340
NIEPEŁNOSPRAWNOŚĆ	147	234
DŁUGOTRWAŁA LUB CIĘŻKA CHOROBA	134	224
BEZRADNOŚĆ W SPRAWACH OPIEK.-WYCHOWAWCZYCH I PROWADZENIA GOSPODARSTWA DOMOWEGO - OGÓLEM	60	226
PRZEMOC W RODZINIE	0	0
ALKOHOLIZM	3	8
NARKOMANIA	0	0
TRUDNOŚCI W PRZYSTOSOWANIU DO ŻYCIA PO ZWOLNIENIU Z ZAKŁADU KARNEGO	3	3
ZDARZENIE LOSOWE	1	2
SYTUACJA KRYZYSOWA	0	0
KLĘSKA ŻYWIOŁOWA LUB EKOLOGICZNA	0	0

Analizując powody przyznania pomocy należy podkreślić, że rodziny korzystające z pomocy społecznej borykają się jednocześnie z wieloma problemami. Wśród nich aż 147 rodzin boryka się z problemem niepełnosprawności, 134 z problemami wynikającymi z długotrwałej lub ciężkiej choroby, 129 rodzin dotkniętych jest bezrobociem. Kolejnym problemem skutkującym koniecznością objęcia pomocą społeczną jest bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzenia gospodarstwa domowego- 60 rodzin, bezdomność (pobyt w placówkach)- 20 osób, potrzeba ochrony macierzyństwa- 9 rodzin, ubóstwo- 7 rodzin. Ponadto 3 rodzin otrzymało pomoc z powodu alkoholizmu oraz 3 rodziny z powodu trudności w przystosowaniu do życia po zwolnieniu z zakładu karnego, 1 rodzina w związku ze zdarzeniem losowym.

Poza wyżej wymienionymi przyczynami korzystania ze świadczeń, podopieczni pomocy społecznej często charakteryzowali się niedostateczną motywacją do podjęcia aktywności społeczno- zawodowej, zależnością od pomocy społecznej, niestabilnością decyzyjną i rozbieżnością deklaracji z podejmowanymi działaniami.

Należy podkreślić, że wszystkie wymienione dysfunkcje mają negatywny wpływ nie tylko na rodziny, które zostały nimi dotknięte. Mają one także wymiar ogólnospołeczny, powodujący konieczność wyasygnowania środków na wsparcie materialne i w naturze oraz potrzebę stałego angażowania wysiłków społecznych skierowanych na minimalizację skutków tych dysfunkcji,

widocznych we wszystkich sferach życia społecznego: edukacji, ochronie zdrowia, aktywizacji zawodowej, rozwoju i integracji społecznej.

2. Świadczenia pomocy społecznej.

W 2019 r. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej przyznał 402 osobom świadczenia w ramach zadań własnych i zleconych. Świadczeniami objęto 292 rodzin, w których liczba osób wynosiła 599.

Udzielone formy świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia przedstawia wykres 2.

Dane w tabeli 3 szczegółowo obrazują formy pomocy, liczbę osób którym przyznano decyzją świadczenia, liczbę rodzin i osób w rodzinie w odniesieniu do poszczególnych form pomocy oraz kwoty świadczeń.

Wykres 2. Udzielone formy świadczeń w stosunku do ogólnej liczby osób, którym przyznano decyzją świadczenia

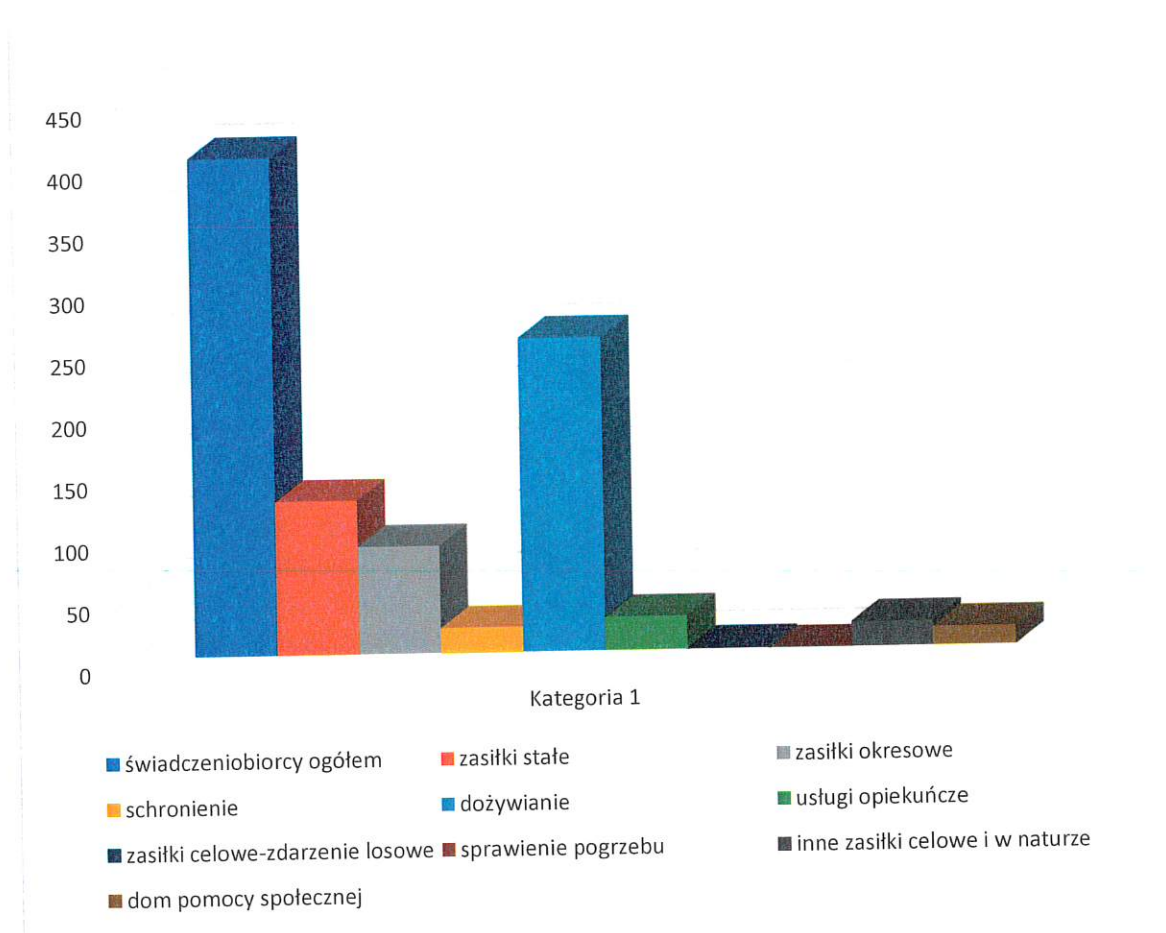

Tabela 3. Udzielone świadczenia osobom i rodzinom korzystającym z pomocy społecznej

FORMY POMOCY	LICZBA OSÓB, KTÓRYM PRYZNANO DECYZJĄ ŚWIADCZENIA	LICZBA ŚWIADCZEŃ	LICZBA OSÓB W RODZINACH	KWOTA ŚWIADCZEŃ	W TYM DOTACJA
0	1	2	5		
RAZEM	402	X	292		
ZASIŁKI STAŁE - OGÓŁEM (dotowane)	124	1234	163	657 605,33	657 605,33
ZASIŁKI OKRESOWE OGÓŁEM	87	333	204	102 803,14	102 803,14
SCHRONIENIE	20	4471	21	162 202,44	-
DOŻYWIANIE	253	9259	423		
USŁUGI OPIEKUŃCZE- OGÓŁEM	27	15 107	29	324 721,30	2 365,00
ZASIŁKI CELOWE NA POKRYCIE WYDATKÓW POWSTAŁYCH W WYNIKU ZDARZENIA LOSOWEGO	1	1	2	500	-
INNE ZASIŁKI CELOWE I W NATURZE OGÓŁEM	20	X	32	4 400	-
PRACA SOCJALNA	X	X	584	X	
Odpłatność gminy za pobyt w DPS	15	163	15	492 162,07	-

3. Usługi opiekuńcze.

Organizowanie i świadczenie usług opiekuńczych jest zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym. Pomoc społeczna w formie usług opiekuńczych przysługuje osobie samotnej, lub w rodzinie, która z powodu wieku, choroby lub innych przyczyn wymaga pomocy innych osób, a jest jej pozbawiona.

W 2019 r. z pomocy w formie usług opiekuńczych skorzystało 27 osób. Usługi opiekuńcze w 2019 r. świadczyła firma Medis24 z Warszawy. Ogółem zrealizowano 15 107 godziny usług i wydatkowano na ten cel 324 721,30 zł, w tym 2 365,00 zł pochodziło z budżetu państwa w ramach pozyskanych środków z Programu „Usługi Opiekuńcze Dla Osób Niepełnosprawnych”- Edycja 2019. Koszt jednej godziny usług opiekuńczych wynosił 21,50 zł.

Pomoc w formie usług opiekuńczych udzielana była w wymiarze dostosowanym do indywidualnych potrzeb każdego podopiecznego. Najstarszy podopieczny, który skorzystał z takiej formy pomocy miał 95 lat, a najmłodsza podopieczna 53 lata.

Tabela 4. Struktura wiekowa osób objętych pomocą w formie usług opiekuńczych.

Lp.	Przedział wiekowy	Liczba osób
1.	91 – 100 lat	5
2.	81 – 90 lat	10
3.	71 – 80 lat	5
4.	61 – 70 lat	6
5.	51 – 60 lat	4
6.	18– 50 lat	0
Razem:		27

4. Kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności.

Kolejnym zadaniem własnym gminy o charakterze obowiązkowym jest kierowanie do domu pomocy społecznej i ponoszenie odpłatności za pobyt mieszkańca gminy w tym domu. Prawo do umieszczenia w domu pomocy społecznej przysługuje osobie wymagającej całodobowej opieki z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności, niemogącej samodzielnie funkcjonować w codziennym życiu, której nie można zapewnić niezbędnej pomocy w formie usług opiekuńczych. Stąd też kierując osobę do domu pomocy społecznej, Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie analizuje w szczególności, czy osoba kierowana:

- wymaga całodobowej opieki (z powodu wieku, choroby lub niepełnosprawności),
- może samodzielnie funkcjonować w dotychczasowym miejscu zamieszkania,
- może mieć zapewnione przez gminę niezbędną pomoc w formie usług opiekuńczych.

W 2019 r. w domach pomocy społecznej ogółem z terenu naszej gminy przebywało 15 osób, za które Ośrodek Pomocy Społecznej ponosił odpłatność. Kwota świadczeń na tę formę opieki wyniosła 492 162,07 zł.

5. Teleopieka domowa

Gmina Stegna dążąc do podwyższenia bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców, umożliwia na preferencyjnych warunkach dostęp do teleopieki. Pomoc skierowana jest do osób starszych, samotnych, schorowanych, po zabiegach operacyjnych, o małym stopniu samodzielności. Umożliwia całodobowe wzywanie pomocy w przypadku zagrożenia życia, zdrowia lub bezpieczeństwa, poprzez kontakt z Centrum Operacyjno - Alarmowym w ramach tzw. „czerwonego przycisku alarmowego”, który w przypadku odebrania sygnału z identyfikacją podopiecznego na skutek wciśnięcia przez niego przycisku podejmuje stosowną interwencję (nawiązuje kontakt z podopiecznym, powiadamia wskazane osoby z listy kontaktu, oraz w razie konieczności powiadamia odpowiednie służby ratunkowe).

Usługa umożliwia również bliskim tych osób spokojniejsze podejmowanie pracy zarobkowej czy podróżowanie. Dla wielu osób teleopieka może być jedyną alternatywą pobytu w zakładzie opiekuńczo-pielęgnacyjnym czy domu pomocy społecznej. Teleopieka sprawia, że osoba starsza, chora, niepełnosprawna, czasowo lub trwale niesamodzielna może jesień

swojego życia spędzić we własnym domu w sposób bezpieczny i możliwie w godnych warunkach. Z takiej formy pomocy w 2019 r. skorzystało 17 osób, koszt wyniósł 12 090,10 zł.

6. Schronienie.

Schronienie to świadczenie pomocy społecznej w formie usługi kierowanej do osoby bezdomnej. Zgodnie z ustawą o pomocy społecznej, gmina ma obowiązek udzielania schronienia, zapewnienia posiłku i niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym. Koszty pomocy w tych formach pokrywane są wyłącznie ze środków własnych gminy. Schronienia udziela się w noclegowniach, schroniskach dla bezdomnych oraz innych placówkach o podobnym przeznaczeniu.

W 2019 r. na terenie gminy Stegna z problemem bezdomności borykało się 21 osób, z których 20 korzystało z pomocy społecznej tutejszego ośrodka w postaci schronienia w Stowarzyszeniu na Rzecz Bezdomnych AGAPE oraz Stowarzyszeniu św. Faustyny Fides. Ogółem na pokrycie kosztów schronienia w 2019 r. poniesiono wydatek w wysokości 162 202,44 zł.

III. INNA DZIAŁALNOŚĆ OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ W STEGNIE W TYM: REALIZOWANE PROGRAMY MAJĄCE NA CELU WSPARCIE RODZIN POTRZEBUJĄCYCH

1. Dożywianie w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019- 2023

W 2019 r. Ośrodek kontynuował realizację wieloletniego programu wspierania finansowego gmin w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 (M.P. z 2018 r., poz. 1007). Strategicznym celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji oraz osób dorosłych, w szczególności osób, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Pomoc w ramach programu udzielana była osobom spełniającym warunki otrzymania pomocy wskazane w ustawie oraz spełniającym kryterium dochodowe tj:

- dla osoby samotnie gospodarującej – 1051,50 zł netto,
- dla osoby w rodzinie – 792,00 zł netto,

W ramach ww. programu pomocą objęto 368 osób, w tym liczba osób korzystających z posiłków wyniosła 115. Natomiast decyzją administracyjną przyznano pomoc w formie zasiłków celowych na zakup żywności 138 osobom w 131 rodzinach. Pomoc w formie posiłku bez konieczności przeprowadzania wywiadu środowiskowego otrzymało 11 dzieci. Dożywianie odbywało się na terenie 11 placówek przedstawionej w tabeli nr 5.

Na posiłki i zasiłki celowe na zakup żywności oraz dowóz posiłków do szkół w ramach programu „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019–2023 wydatkowano 154 813,58 zł, z czego kwotę 123 850,86 zł stanowiła dotacja, a pozostała część to udział środków własnych w programie.

Tabela 5. Łączna liczba dzieci korzystających z dożywiania w 2019 r. w podziale na szkoły

Lp.	Szkoła	Liczba dzieci żywionych
1.	Zespół Szkół w Stegnie	21
2.	Przedszkole w Stegnie	8
3.	Zespół Szkół w Tujsku	19
4.	Szkoła Podstawowa w Drewnicy	28
5.	Przedszkole w Drewnicy	12
6.	Szkoła podstawowa w Mikoszewie	1
7.	Szkoła Podstawowa w Jantarze	10
8.	Zespół Szkół Ekonomicznych i Ogólnokształcących w Elblągu	1
9.	Młodzieżowy Ośrodek Socjoterapii w Kamionku Wielkim	1
10.	Specjalny Ośrodek Szkolno - Wychowawczy w Nowym Dworze Gdańskim	12
11.	Zespół Szkół w Sztutowie	1
12.	Bursa Gdańska im. Ireny Sendlerowej Gdańsk	1
13.	Wydawanie posiłków poza wywiadem	11
	Razem	126

2. Realizacja Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie w 2019 roku kontynuował współpracę z Bankiem Żywności w Tczewie w ramach Programu Operacyjnego Pomoc Żywnościowa 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Pomocy Najbardziej Potrzebującym w realizacji Podprogramu 2018 oraz Podprogramu 2019. Celem współpracy jest nieodpłatne przekazanie artykułów spożywczych dla najbardziej potrzebujących mieszkańców gminy Stegna oraz uczestnictwo w działaniach w ramach środków towarzyszących. Formą przekazywania artykułów spożywczych jest paczka żywnościowa dla odbiorcy końcowego, tzn. minimum kilka (tj. co najmniej trzy) artykuły spożywcze z różnych grup towarowych wydawane jednorazowo, a wchodzące w skład zestawu. W 2019 r. wydano **25 058 kg żywności o wartości 227 589,00 zł**. GOPS pokrył koszt transportu w wysokości 1850,00 zł. **Żywnością obdarowanych zostało 673 osoby**, w tym 335 kobiet i 338 mężczyzn. Żywność wydawana była w świetlicy w Bronowie przez pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Stegnie.

3. Realizacja zadań z zakresu Gminnego Programu Wspierania Rodziny na lata 2018-2020

Rodzinom przeżywającym różnorodne trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej udzielane jest wsparcie w postaci usługi asystenta rodziny.

W 2019 roku wsparciem w formie asystentury rodzinnej objętych było 21 rodzin, którym pomagał 1 asystent rodziny. Zakres realizowanych w ramach usługi zadań ma charakter kompleksowy, odpowiadający identyfikowanym potrzebom rodziny. Misją pracy asystenta jest towarzyszenie rodzinom w poszukiwaniu rozwiązań i podejmowaniu działań zmierzających do przezwyciężenia trudności i poprawy funkcjonowania systemu rodzinnego.

Koszt zatrudnienia w roku sprawozdawczym wyniósł 28 922,50 zł, z czego 16.388 zł stanowiło pozyskane dofinansowanie w ramach Resortowego Programu Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej.

Wszystkie rodziny objęte wsparciem asystenta przeżywają trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych. Ponadto powodami trudnej sytuacji życiowej rodzin wspieranych pomocą asystenta są: ubóstwo, potrzeba ochrony macierzyństwa, bezrobocie, alkoholizm, przemoc w rodzinie, niepełnosprawność.

Uchwałą Nr XLVII/379/2018 Rady Gminy w Stegnie z dnia 17 października 2018 r. przyjęty został Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2018-2020.

Program powyższy zakładał następujące cele:

Cel główny: Wspieranie rodzin mających problemy z wypełnieniem swoich funkcji opiekuńczo-wychowawczych oraz zapobieganie dysfunkcjonalności rodzin.

Cele szczegółowe:

1. Zapobieganie powstawaniu sytuacji kryzysowych wymagających interwencji oraz rozwiązywanie już istniejących, realizowany przez:

- wywiad środowiskowy w rodzinie,
- pracę socjalną polegającą na rozpoznaniu deficytów w zakresie pełnienia ról rodzicielskich, zaniechań względem dzieci oraz na wzmacnianiu lub odzyskiwaniu przez rodzinę zdolności do pełnienia prawidłowych funkcji w społeczeństwie,
- ocenę sytuacji dziecka w rodzinie, środowisku szkolnym, rówieśniczym oraz konsultacjach ze specjalistami, pedagogami, psychologiem, kuratorami sądowymi oraz policją w celu sprecyzowania czynników mających wpływ na dysfunkcjonalnych rodziny,
- systematyczne monitorowanie rodzin zagrożonych kryzysem przez pracowników socjalnych, pedagogów szkolnych, nauczycieli, pracowników służby zdrowia,
- udział dzieci z rodzin dysfunkcyjnych w koloniach,
- podniesienie kompetencji i kwalifikacji zawodowych osób pracujących na rzecz rodzin poprzez udział w szkoleniach, doskonalenie poprzez prenumeraty publikacji specjalistycznych,
- zamieszczenie na stronie internetowej GOPS informacji o zakresie i formach wsparcia dla rodzin będących w kryzysie.

2. Zabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych dla rodzin z dziećmi, realizowany przez:

- objęcie uczniów szkół podstawowych, gimnazjum, szkół ponadgimnazjalnych dożywianiem, pomocą materialną w formie stypendium (naukowe, sportowe, socjalne),
- monitorowanie zagrożeń dotyczących sytuacji zdrowotnych dzieci poprzez kontakt z placówkami służby zdrowia, pielęgniarkami środowiskowymi, położną,
- zapewnienie pomocy materialnej i rzeczowej ubogim rodzinom w ramach ustawy o pomocy społecznej.

3. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez biologicznych rodziców, realizowany przez:

- umożliwienie rodzinom korzystania z pomocy asystenta rodziny,
- motywowanie członków rodziny do podejmowania działań na rzecz niwelowania własnych dysfunkcji np. podjęcie terapii leczenia uzależnień, terapii dla ofiar i sprawców przemocy domowej,

- dostęp do konsultacji psychologicznych, pedagogicznych, radcy prawnego, angażowanie i motywowanie rodzin do korzystania ze wsparcia dla rodziców poprzez udział w „Szkołach dla rodziców”,
- udzielanie rodzinom pomocy finansowej i rzeczowej,
- udział pracowników socjalnych i asystenta rodziny w szkoleniach dotyczących pracy z rodziną.

W rodzinach objętych asystą prowadzone były następujące działania:

1) udzielanie pomocy rodzinom w poprawie ich sytuacji życiowej, w tym zdobywaniu umiejętności prawidłowego prowadzenia gospodarstwa domowego:

- instruktaż prawidłowego sprzątania mieszkania (sporządzenie stałych czynności utrzymujących porządek w mieszkaniu – podział obowiązków na członków rodziny),
- trening kulinarny (piramida żywieniowa, zasady zdrowego żywienia),
- trening kompetencji w zakresie dbania o zdrowie (edukacja i trening w zakresie profilaktyki zdrowotnej i higieny, zasady pielęgnacji dzieci),
- edukacja w zakresie zachowania higieny (zasady przestrzegania higieny, czynności higieny, choroby związane z zaniedbaniem higieny osobistej), przestrzegania właściwych godzin kładzenia dzieci spać,
- edukacja w zakresie gospodarowania budżetem (analiza dochodów i wydatków, planowanie i monitorowanie wydatków, nabywanie umiejętności racjonalnego gospodarowania środkami finansowymi)
- edukacja w zakresie oszczędnego gospodarowania mediami (sposoby oszczędzania wody, prądu, gazu, itp., założenie organizera porządkującego dokumentację),
- wykorzystywanie swoich możliwości i uprawnień w celu pozyskania dodatkowych dochodów,
- pomoc w załatwieniu spraw urzędowych,
- tworzenie regulaminu prawidłowego zachowania w domu,

2) udzielenie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów socjalnych

Podczas pracy z rodziną zbierane są informacje o jej sytuacji rodzinnej, środowisku wychowawczym, problemach i dotychczasowych próbach ich rozwiązania. Na tej podstawie sporządzane są indywidualne plany pracy z rodziną obejmujące m.in. wskazania dotyczące możliwości ubiegania się o wsparcie finansowe.

3) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów psychologicznych:

- poprawa wzajemnej komunikacji w relacji rodzic-dziecko (rozmowy o prawidłowym komunikowaniu się, wyrażaniu uczuć i wzajemnych potrzeb,
- trening asertywności i budowania poczucia własnej wartości (zachowania asertywne w sytuacji prezentowania własnej opinii oraz reakcji na krytykę i atak),
- praca nad usprawnieniem porozumiewania się w drodze dialogu, którego efektem będzie nabycie prawidłowych nawyków w zakresie mówienia i słuchania (rozmowy edukacyjne dot. Używania odpowiedniego słownictwa adekwatnego do wieku i sytuacji),

4) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów wychowawczych z dziećmi:

- działania na rzecz reintegracji rodziny (edukacja w zakresie wspólnego spędzania czasu przez rodziny, wspólnego uczestnictwa w świętach rodzinnych),
- poprawa relacji rodzic-dziecko,
- podtrzymanie i zacieśnienie więzów rodzinnych (utrzymywanie kontaktu z bliższą i dalszą rodziną, wspólne spędzanie czasu – gry i zabawy, spacer, itp.),
- motywowanie do aktywnego uczestniczenia w życiu szkolnym dziecka, utrzymywanie systemowego kontaktu ze szkołą dziecka,

- kontakt z kuratorem, pedagogiem, wychowawcą klasy, Poradnią Psychologiczno-Pedagogiczną w Nowym Dworze Gdańskim, lekarzem, Policją.

6) wspieranie aktywności społecznej rodzin:

Zachęcanie, motywowanie do czynnego udziału w życiu społeczności lokalnej, np.:

- udziału w festynach i imprezach kulturalnych,
- informowanie o możliwościach i ofercie wypoczynku podczas wakacji, ferii zimowych.

7) udzielanie pomocy rodzinom w rozwiązywaniu problemów zdrowotnych dzieci i rodziców:

- edukacja w zakresie poprawy zdrowia (udzielenie informacji o potrzebie chodzenia do stomatologa, okulisty, dermatologa),
- mobilizowanie do naprawy zaniechanych kontroli lekarskich;

8) motywowanie członków rodziny do podnoszenia kwalifikacji zawodowych:

- diagnoza predyspozycji zawodowych,
- informowanie o odbywających się kursach zawodowych organizowanych przez Powiatowy Urząd Pracy,
- motywowanie do utrzymania aktywnego kontaktu z PUP;

9) udzielanie pomocy w poszukiwaniu, podejmowaniu i utrzymaniu pracy zarobkowej:

- informowanie o sposobach poszukiwania pracy,
- nauka pisania CV, listu motywacyjnego, życiorysu,
- zasady autoprezentacji podczas rozmowy kwalifikacyjnej,

Współfinansowanie pobytu dziecka w rodzinie zastępczej, rodzinnym domu dziecka, placówce opiekuńczo-wychowawczej.

Zgodnie z art. 191 ust. 8 ustawy o wspieraniu rodziny i pieczy zastępczej w przypadku umieszczenia dziecka w rodzinie zastępczej albo w rodzinnym domu dziecka, gmina właściwa ze względu na miejsce zamieszkania dziecka ponosi odpowiednio wydatki w wysokości:

- 10% wydatków na opiekę i wychowanie dziecka w pierwszym roku pobytu dziecka w pieczy zastępczej,
- 30% wydatków na opiekę i wychowanie w drugim roku pobytu dziecka,
- 50% wydatków w trzecim roku i następnych latach

W 2019 roku środki finansowe wydatkowane na kwotę 59 952,21 zł.

Prowadzenie monitoringu sytuacji dziecka z rodziny zagrożonej kryzysem lub przeżywającej trudności w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczej:

Na bieżąco jest prowadzony monitoring sytuacji dzieci w rodzinach objętych pomocą GOPS. Zadanie to jest realizowane zarówno przez asystenta rodziny, jak i wszystkich pracowników socjalnych Ośrodka. Prowadzona jest bardzo szeroka współpraca ze szkołami, Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie oraz innymi instytucjami zajmującymi się sprawami rodziny. W przypadku stwierdzenia zagrożenia lub bardzo niepokojącej sytuacji w rodzinie – natychmiast o takiej okoliczności informowany jest Sąd Rodzinny w Malborku. W 2019 roku zakończyło współpracę z asystentem 10 rodzin z powodów:

- osiągnięcia celów- 7 rodzin
- zaprzestania współpracy z asystentem- 2 rodziny

W roku sprawozdawczym nie zostało odebrane rodzinie biologicznej żadne dziecko.

Potrzeby związane z realizacją zadań wykonywanych z zakresu wspierania rodziny w roku 2019.

1. Kontynuacja zatrudnienia asystenta rodziny – możliwość otrzymania dotacji celowej z budżetu państwa.
2. Podnoszenie kwalifikacji asystenta rodziny.
3. Podnoszenie kwalifikacji pracowników zajmujących się pracą z rodziną poprzez udział w szkoleniach i innych formach kształcenia.
4. Zapewnienie środków na współfinansowanie pobytu dzieci w rodzinach zastępczych, placówkach opiekuńczo-wychowawczych.

5. Rozwój poradnictwa psychologicznego i prawnego oraz utworzenie grupy wsparcia dla rodzin.
6. Realizacja ustawy o wspieraniu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” w związku z urodzeniem dziecka z ciężką chorobą i niepełnosprawnością.
- Niezbędne jest systematyczne podnoszenie świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków dysfunkcji oraz promowanie rodzinnego stylu życia. Tylko wtedy można zwiększyć jej szanse na prawidłowe funkcjonowanie w środowisku oraz wykorzystanie własnej aktywności i wewnętrznego potencjału w celu zdobywania nowych umiejętności. Polepszenie w dalszym ciągu sytuacji dziecka i rodziny, zwiększenie w nich poczucia bezpieczeństwa socjalnego oraz ograniczenie patologii społecznej.

IV. REALIZACJA ZADAŃ Z ZAKRESU FINANSOWEGO WSPARCIA RODZIN Z DZIEĆMI

W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej przyznawane są następujące świadczenia wspierające rodziny z dziećmi:

- świadczenia rodzinne,
- świadczenie wychowawcze 500+,
- świadczenie z funduszu alimentacyjnego,
- pomoc materialna o charakterze socjalnym,
- świadczenie „Dobry start”

Prawie wszystkie powyższe świadczenia są dotowane z budżetu państwa w 100%, poza stypendiami i zasiłkami szkolnymi, gdzie wkład własny gminy musi wynieść co najmniej 20%. Na 11 837 173,10 zł wypłaconych świadczeń na rzecz rodzin z dziećmi, wkład własny gminy wyniósł 20 788,97 zł.

Poniższa tabela przedstawia wydatki na poszczególne świadczenia oraz liczbę wypłaconych świadczeń w 2019 r.

Tabela 6. Wydatki na świadczenia i liczba świadczeń 2019 r.

Wypłacone świadczenia	Wydatki w zł	Liczba świadczeń
Zasiłek rodzinny i dodatki do zasiłku rodzinnego	1 187 766,27	10 710
Zasiłek pielęgnacyjny	791 746	4 178
Świadczenie pielęgnacyjne	704141	448
Specjalny zasiłek opiekuńczy	217 617	353
Zasiłek dla opiekuna	70 161	115
Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka	57 000	57
Świadczenie rodzicielskie	237 900	276
Jednorazowe świadczenie „Za życiem”	0	0
Świadczenia rodzinne razem	3 266 331,27	16 137

Fundusz alimentacyjny	378 090	963
Świadczenie wychowawcze 500+	7 732 307	1 044
„Dobry start”	357 300	1 176
Stypendia i zasilki szkolne	103 144,83	196

W ramach funduszu alimentacyjnego prowadzone jest również postępowanie wobec dłużników alimentacyjnych. W 2019 r. wyegzekwowanych zostało od dłużników alimentacyjnych 116 862,04, z czego 29 322,73 zł trafiło do budżetu gminy.

Tabela 7. Wyegzekwowane kwoty od dłużników alimentacyjnych

Kwoty zwrócone przez dłużników alimentacyjnych z tytułu wypłaconych świadczeń z funduszu alimentacyjnego, z tego:	116 862,04 zł
- przekazane na dochody budżetu państwa, w tym:	87 539,31 zł
- odsetki ustawowe za opóźnienie	43 555,24 zł
- przekazane na dochody własne organu właściwego wierzyciela	29 322,73 zł

W ramach świadczeń rodzinnych wypłacane są:

- zasiłek rodzinny wraz z dodatkami,
- jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia się dziecka,
- świadczenie rodzicielskie,
- zasiłek pielęgnacyjny,
- świadczenie pielęgnacyjne,
- specjalny zasiłek opiekuńczy,
- zasiłek dla opiekuna
- jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu.

1. Zasiłek rodzinny:

Wysokość zasiłku rodzinnego wynosi miesięcznie:

- 95,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
- 124,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 18 roku życia,
- 135,00 zł na dziecko w wieku powyżej 18 roku życia do ukończenia 24 roku życia,

Zasiłek rodzinny przysługuje jeżeli:

- dochód rodziny w przeliczeniu na osobę albo dochód osoby uczącej się nie przekracza kwoty 674,00zł,
- w przypadku gdy członkiem rodziny jest dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności lub orzeczeniem o umiarkowanym albo o znacznym stopniu niepełnosprawności, kwoty 764,00 zł.

Dodatki należą się wyłącznie osobom uprawnionym do pobierania zasiłków rodzinnych.

Rodzaje dodatków:

1. dodatek z tytułu urodzenia dziecka- przysługuje do ukończenia przez dziecko pierwszego roku życia, dodatek przysługuje jednorazowo, w wysokości 1 000,00 zł na każde dziecko.
2. dodatek z tytułu opieki nad dzieckiem w okresie korzystania z urlopu wychowawczego- przysługuje w wysokości 400,00 zł miesięcznie
3. dodatek z tytułu samotnego wychowywania dziecka- przysługuje w wysokości 193,00 zł miesięcznie na dziecko, nie więcej jednak niż 386,00 zł na wszystkie dzieci.
4. dodatek z tytułu wychowywania dziecka w rodzinie wielodzietnej- przysługuje w wysokości 95,00 zł miesięcznie na trzecie i na następne dzieci uprawnione do zasiłku rodzinnego.
5. dodatek z tytułu kształcenia i rehabilitacji dziecka- przysługuje na dziecko legitymujące się orzeczeniem o niepełnosprawności, albo orzeczeniem o umiarkowanym albo znacznym stopniu niepełnosprawności w wysokości:
 - 90,00 zł na dziecko w wieku do ukończenia 5 roku życia,
 - 110,00 zł na dziecko w wieku powyżej 5 roku życia do ukończenia 24 roku życia.
6. dodatek z tytułu rozpoczęcia roku szkolnego- przysługuje raz w roku, w związku z rozpoczęciem nowego roku szkolnego, lub rocznego przygotowania przedszkolnego w wysokości 100,00 zł.
7. dodatek z tytułu podjęcia przez dziecko nauki w szkole poza miejscem zamieszkania- wypłacany jest przez 10 miesięcy w roku w okresie pobierania nauki od września do czerwca w związku z:
 - z zamieszkiwaniem w miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły- w wysokości 113,00 zł miesięcznie na dziecko,
 - dojazdem z miejsca zamieszkania do miejscowości, w której znajduje się siedziba szkoły- 69,00 zł miesięcznie na dziecko.

Jednorazowa zapomoga z tytułu urodzenia dziecka w wysokości 1 000,00 zł

Świadczenie rodzicielskie: przyznaje się w wysokości 1000,00 zł miesięcznie.

Jednorazowe świadczenie z tytułu urodzenia się żywego dziecka z ciężkim i nieodwracalnym upośledzeniem albo nieuleczalną chorobą zagrażającą życiu przysługuje w wysokości 4000 zł, przyznawanego na podstawie przepisów ustawy z dnia 4 listopada 2016 r. o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin „Za życiem” (Dz. U. z 2016, poz. 1860)

2. Świadczenia opiekuńcze:

Zasiłek pielęgnacyjny- przyznaje się niepełnosprawnym niezależnie od dochodu, miesięcznie w wysokości 184,42, a od 1.11.2019 r. 215,84 zł:

Świadczenie pielęgnacyjne- przysługiwało niezależnie od dochodów rodziny w kwocie 1583 zł miesięcznie

Specjalny zasiłek opiekuńczy należy się jeżeli łączny dochód rodziny osoby sprawującej opiekę oraz rodziny osoby wymagającej opieki w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty kryterium dochodowego wynoszącego 764 zł netto. Specjalny zasiłek opiekuńczy przysługuje w kwocie 620 zł miesięcznie.

3. Świadczenie wychowawcze (500+) przysługuje w wysokości 500 zł miesięcznie. Do końca czerwca 2019 r. świadczenie na pierwsze dziecko uzależnione od dochodu. Rodziny o niskich dochodach otrzymywały wsparcie dla pierwszego lub jedyne dziecko przy spełnieniu kryterium 800 zł netto lub 1200 zł netto w przypadku wychowywania w rodzinie dziecka niepełnosprawnego. Od 1 lipca 2019 r. przyznawane na każde dziecko do ukończenia 18 roku życia.

4. **Świadczenia z funduszu alimentacyjnego:** prawo do świadczenia przysługiwało w 2019 r., jeżeli przeciętny miesięczny dochód netto na osobę w rodzinie w roku poprzedzającym okres świadczeniowy nie przekraczał 725,00 zł, od 01.10.2019 na okres świadczeniowy 2019/2020 kryterium dochodowe wynosi 800,00 zł. Świadczenia z funduszu przysługują w kwocie bieżąco zasądzonych alimentów, ale nie mogą wynieść więcej niż po 500,00 zł na każde z uprawnionych do alimentów dzieci.
5. **Pomoc materialna o charakterze socjalnym:**
- stypendium szkolnego- przysługuje jeżeli dochód rodziny w przeliczeniu na osobę nie przekracza kwoty 528,00 zł,
 - zasiłku szkolnego- może być przyznany uczniowi znajdującemu się przejściowo w trudnej sytuacji materialnej z powodu zdarzenia losowego.
6. **Dodatek mieszkaniowy i energetyczny przysługuje:**
- najemcom oraz podnajemcom lokali mieszkalnych, członkom spółdzielni mieszkaniowych właścicielom lokali mieszkalnych, innym osobom mającym tytuł prawny do zajmowanego lokalu mieszkalnego i ponoszącym wydatki związane z jego zajmowaniem.

V. WYKONANIE BUDŻETU ZA 2019 R.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w 2019 r. dysponował planem wydatków w wysokości 15.556.699,00 zł, natomiast rzeczywiście wykorzystano 15.261.724,72 zł około 98 % planu. Z wykorzystanych środków prawie 88% pochodziło z dotacji z budżetu państwa tj. 13 391 488,48 zł, z budżetu gminy wydano 1 872 355,98 zł.

Tabela 8. Wykonanie wydatków w ujęciu tabelarycznym

Dział	Rozdział	Treść	Wykonanie w zł	W tym dotacja/pozyskane środki w zł
851	85195	Ochrona zdrowia	1403,00	1 403,00
852		Pomoc społeczna		
	85202	Domy pomocy społecznej	492 162,07	-
	85205	Zadania w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie	3 336,14	2 120,00
	85213	Składki na ubezpieczenie zdrowotne	56 919,54	56 919,54
	85214	Zasiłki i pomoc w naturze	269 905,58	102 803,14
	85215	Dodatki mieszkaniowe	73 948,18	-
	85216	Zasiłki stałe	657 605,33	657 605,33
	85219	Ośrodki Pomocy Społecznej	789 311,48	110 950,00
	85228	Usługi opiekuńcze	322 356,30	2 365,00
	85230	Pomoc w zakresie dożywiania	154 813,58	123 850,86
	85230	Transport żywności dla podopiecznych	1 865,00	-
	85295	Pozostała działalność- prace społecznie- użyteczne	2 053,60	-

	85295	Pozostała działalność-teleopieka	12 090,10	-
854	85415	Pomoc materialna dla uczniów	103 144,83	82 355,86
855		Rodzina		
	85501	Świadczenie wychowawcze	7 826 307,43	7 826 307,43
	85502	Świadczenia rodzinne i fundusz alimentacyjny	3 949 316,47	3 949 316,47
	85503	Karta Dużej Rodziny	715,00	715,00
	85504	Wspieranie rodziny	406 139,77	394 278,00
	85508	Rodziny zastępcze	59 952,21	-
	85513	Składka zdrowotna od świadczeń pielęgnacyjnych	80 498,85	80 498,85
Razem			15 263 844,46	13 391 488,48

VI. WSPÓLPRACA GMINNEGO OŚRODKA POMOCY SPOŁECZNEJ

Przy realizacji zadań Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Stegnie współpracuje z licznymi instytucjami takimi jak: Urząd Gminy, Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Sołtysi, Spółdzielnia Socjalna „STEGNA SERWIS”, policja, szkoły, kuratorzy sądowi, sądy, służba zdrowia, PCPR Nowy Dwór Gdański, Powiatowym Urzędem Pracy Nowy Dwór Gd., Bank Żywności Tczewie.

W ramach współpracy z instytucjami najczęściej rozwiązywano kwestie przemocy w rodzinie, bezrobocia, bezdomności oraz bezradności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych i prowadzeniu gospodarstwa domowego.

Do form współpracy w zakresie wsparcia rodziny należały: wymiana informacji i doświadczeń, szkolenia pracowników oraz działania informacyjne i promocyjne dla osób wykluczonych i zagrożonych wykluczeniem społecznym, co wpłynęło na zwiększenie skuteczności pomocy.

Współpraca z Urzędem Gminy odbywa się poprzez uczestnictwo kierownika GOPS w sesjach Rady Gminy, uzgadnianie z pracownikami socjalnymi przydziału mieszkań socjalnych. W przypadkach zdarzeń losowych pracownicy GOPS współdziałają z inspektorem ds. bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego.

Współpraca z powiatowym urzędem pracy odbywała się m.in. w zakresie upowszechniania ofert pracy oraz informacji o wolnych miejscach pracy, upowszechniania informacji o usługach poradnictwa zawodowego i o szkoleniach.

Współdziałanie GOPS z policją odbywało się najczęściej poprzez wymianę informacji i doświadczeń szczególnie w kwestii przemocy w rodzinie. Znacząca jest także pomoc policji w kwestii lokalizowania osób bezdomnych, szczególnie podczas mrozów, udział w grupach roboczych Zespołu Interdyscyplinarnego, a także asysta policji podczas przeprowadzania rodzinnego wywiadu środowiskowego.

Pracownicy Ośrodka uczestniczą w zespołach dotyczących rodzin zastępczych oraz monitorują osoby pełniące funkcję rodzin zastępczych.

VII. SPRAWOZDANIE Z REALIZACJI GMINNEGO PROGRAMU PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY W RODZINIE ORAZ OCHRONY OFIAR PRZEMOCY W RODZINIE ZA ROK 2019

Sprawozdanie stanowi podsumowanie działań realizowanych w ramach Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz działalności Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przemocy w Rodzinie w gminie Stegna. Problematyka przeciwdziałania przemocy w rodzinie jest wielowymiarowa. W ramach Gminnego Programu realizowane były następujące cele i działania:

I. Diagnozowanie problemu przemocy w rodzinie

W 2019 r. odbyły się **4 posiedzenia Zespołu Interdyscyplinarnego**. Podczas spotkań Zespołu omawiano problemy zjawiska przemocy w rodzinie, podejmowano działania wynikające z procedury „Niebieskiej Karty”, ustalano plany działań w indywidualnych przypadkach. Monitoring problemu przemocy w danym środowisku odbywał się na podstawie wizyt pracownika socjalnego, dzielnicowego oraz protokołów ze spotkań członków Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych.

W okresie sprawozdawczym 2019 r. wpłynęło do Przewodniczącej Zespołu Interdyscyplinarnego **37 Niebieskich Kart**, z tego założonych przez:

- Policję- 34
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej- 2
- placówkę oświatową- 1

W celu ochrony i pomocy osobom dotkniętym przemocą w rodzinie, w których zostały założone Niebieskie Karty A zostało utworzonych **25 Grup Roboczych**, które odbyły **80 posiedzeń**. Na posiedzeniach Zespołu Interdyscyplinarnego oraz Grup Roboczych z wezwanymi osobami przeprowadzono rozmowy oraz wypełniono 37 formularzy Niebieskich Kart C oraz 24 formularze Niebieskich Kart D.

Po wnikliwej diagnozie każdej rodziny, w której doszło do przemocy opracowano Indywidualny Plan Działań.

W 2019 r. objęto Procedurą Niebieskiej Karty 33 rodziny, z tego w 4 rodzinach dochodziło do powtórnych aktów przemocy.

Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego i Grup Roboczych w 2019 roku wyniosła ogółem 93 osoby.

	Kobiety	Mężczyźni	Dzieci do 18 roku
Liczba osób objętych pomocą Zespołu Interdyscyplinarnego	33	37	23
Liczba osób doznających przemocy w rodzinie	33	2	23
Liczba osób stosujących przemoc w rodzinie	1	35	1

Formy stosowanej przemocy w rodzinie:

- Fizyczna- 33
- psychiczna/emocjonalna-11
- seksualna- 0

- ekonomiczna- 4
- zaniechanie (dzieci)- 6

Działania:

- skierowano **11 wniosków** o zastosowanie przymusu leczenia do Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych,
- złożono **3 zawiadomienia** o możliwości popełnienia przestępstwa z art. 207 kodeksu karnego do Prokuratury Rejonowej w Malborku
- wydano **10 skierowań sprawcom przemocy** do udziału w spotkaniach Programu Korekcyjno-Edukacyjnego dla Sprawców Przemocy przy Powiatowym Centrum Pomocy Rodzinie w Nowym Dworze Gdańskim.

W roku sprawozdawczym zamknięto procedurę 50 Niebieskich Kart:

- 1 założona w 2017 roku
- 24 założonych w 2018 roku
- 25 założonych w 2019 roku

2. Podniesienie świadomości i wrażliwości społecznej na problemy związane z przemocą w rodzinie.

W celu ułatwienia dostępu do podstawowych informacji z zakresu przeciwdziałania przemocy w rodzinie oraz podniesieniu poziomu wiedzy mieszkańców gminy na temat przemocy domowej zostały przygotowane i udostępnione materiały o charakterze edukacyjnym i informacyjnym takie jak ulotki, broszury oraz plakaty. Umieszczono informacje na stronie internetowej GOPS.

Realizowane były również programy profilaktyczne skierowane do dzieci i młodzieży w szkołach obejmujące tematykę przeciwdziałania przemocy w środowisku szkolnym oraz w domu rodzinnym przeprowadzone przez pedagogów.

Młodzieży szkolna z terenu gminy Stegna brała udział w konkursie „Gdy słabość staje się siłą” zorganizowanym przez Komendę Powiatowa Policji w Nowym Dworze Gdańskim.

Stowarzyszenie „Czarni Przemysław” w ramach zajęć sportowych i językowych dzięki wsparciu finansowemu GKRPA w Stegnie prowadziła zajęcia z dziećmi i młodzieżą mające na celu wskazanie możliwości spędzania wolnego czasu bez alkoholu, komputera oraz przemocy.

3.Podniesienie kompetencji pracowników służb i instytucji zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy w rodzinie.

Szkolenia zaawansowane II stopnia z zakresu TSR Terapia Skoncentrowana na Rozwiązaniach To nurt terapeutyczny, polegający na dochodzeniu do celu (rozwiązywaniu trudnej sytuacji) poprzez wyszukiwanie i uświadamianie klientowi jego możliwości i mocnych stron. W szkoleniach wzięł udział zastępca przewodniczącej Zespołu.

4 Zapewnienie kompleksowej pomocy członkom rodzin, w których występuje problem przemocy.

Pracownicy socjalni w ramach pracy socjalnej udzielają informacji i wyjaśnień głównie ofiarom przemocy domowej o możliwościach uzyskania wsparcia w ramach indywidualnych kontaktów z zainteresowanymi, informacji w zakresie przepisów prawnych oraz stosowania procedury związanej z przemocą w rodzinie przekazywali informacje sprawcom przemocy o prawnych konsekwencjach stosowania przemocy w rodzinie.

Poszczególni pracownicy socjalni zostają powołani przez przewodniczącą Zespołu Interdyscyplinarnego na koordynatorów Grup Roboczych rejonów swego działania, w których została założona Niebieska Karta. Prowadzą monitoring sytuacji w rodzinie w środowisku mający na celu sprawdzenie bezpieczeństwa osób pokrzywdzonych oraz monitorowanie ustalonych form pomocy.

Kampania informacyjna prowadzona przez pracowników socjalnych GOPS, którzy są członkami Zespołu Interdyscyplinarnego „Przemocy -NIE Pomocy TAK”.

W 2019 roku przeprowadzono 3 lokalne kampanie społeczne trwające po 3 dni podczas dystrybucji żywności na terenie gminy Stegna. Łącznie uczestniczyły 62 osoby

Adresatami byli przede wszystkim osoby dotknięte przemocą, rodziny mające problemy wychowawcze z dziećmi z zaburzeniami w prawidłowym funkcjonowaniu rodziny.

Prowadzone jest poradnictwo na terenie naszej gminy w punktach konsultacyjnych

- Punkt konsultacyjny w Steganie
- Punkt Konsultacyjny w Izbiskach
- Punkt Konsultacyjny w Jantarze

Informacje na temat działania tych placówek można uzyskać w Urzędzie Gminy w Steganie, w Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej, na stronie urzędu i w każdym z punktów konsultacyjnych.

W Ośrodku Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gdańskim można skorzystać z porad specjalistów/ prawnika, psychologa, pracownika socjalnego, psychoterapeutę ds. uzależnień. Porady udzielane są bezpłatnie m.in. dla osób i rodzin dotkniętych problemem przemocy. Ponadto osoby znajdujące się w kryzysie mogą skorzystać w szczególnych sytuacjach z czasowego schronienia.

38 osób objętych wsparciem skorzystało z pomocy w formie poradnictwa:

- medycznego- 2 osoby
- psychologicznego- 19 osób
- prawnego- 4 osoby
- socjalnego- 10 osób
- zawodowego- 3 osoby

Dzieci z rodzin, w których występuje zjawisko przemocy mogły uczestniczyć w zajęciach placówek wsparcia dziennego:

- świetlica profilaktyczna w Steganie,
- świetlica profilaktyczna w Tujsku,
- świetlica profilaktyczna Bronowie,
- świetlica profilaktyczna w Nowotnej.

II. Podmiotem odpowiedzialnym za koordynację działań wyznaczonych w Gminnym Programie Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na lata 2015-2020 jest Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Steganie, który współpracuje z:

1. Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych
2. Komendą Powiatową Policji w Nowym Dworze Gd.
3. Placówkami oświatowymi
4. Poradnią Psychologiczno- Pedagogiczną
5. Zakładami Opieki Zdrowotnej
6. Organizacjami pozarządowymi
7. Sądem Rejonowym w Malborku
8. Prokuraturą Rejonową w Malborku
9. Powiatowym Ośrodkiem Interwencji Kryzysowej w Nowym Dworze Gd.

III. Źródła finansowania

Zadania realizowane w ramach Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego ds. Przeciwdziałania Przemocy w Stegnie finansowane były z budżetu gminy oraz z pozyskanych funduszy z Krajowego Funduszu Szkoleniowego (2 120,00 zł). W 2019 roku na prowadzenie działalności Zespołu Interdyscyplinarnego zostały wydane środki w łącznej kwocie 3336,14 zł, z czego 1216,14 zł pochodziło z budżetu gminy. Środki zostały rozdysponowane na:

- zakup materiałów i wyposażenia- 100,00 zł,
- opłaty pocztowe- 647,40 zł,
- szkolenie- 2489 zł.

IV. Wnioski na dalsze lata realizacji Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie:

1. Kontynuowanie i rozwijanie współpracy między instytucjami, podmiotami, głównie z Policją, służbą zdrowia, oświatą, sądem oraz Gminną Komisją Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.
2. Szerzenie świadomości społecznej, głównie psychoedukacja rodziców/opiekunów w zakresie budowania relacji przemocy.
3. Wdrażanie standardów związanych z przeciwdziałaniem przemocy m.in. poprzez wykorzystanie pracy socjalnej oraz kontraktu socjalnego w pracy z osobami dotkniętymi przemocą w rodzinie.

V. Podsumowanie

Działania realizowane w 2019 r przez Zespół Interdyscyplinarny gminy Stegna działający na rzecz przeciwdziałania przemocy w rodzinie zbieżne były z celami szczegółowymi Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Stegna na lata 2015-2020. Stanowiły także odpowiedź na potrzeby lokalne, które zdiagnozowano m.in. w trakcie prowadzenia procedury Niebieskiej Karty. Dzięki skoordynowanemu działaniu instytucji oferta pomocowa gminy Stegna w zakresie przeciwdziałania przemocy w rodzinie w roku 2019 była urozmaicona i adekwatna do potrzeb. Wskazana jest kontynuacja działań szkoleniowych w tym umożliwienie przedstawicielom służb doskonalenia kompetencji m.in. umiejętności z zakresu komunikacji interdyscyplinarnej, umiejętności motywowania do zmiany. Wskazane jest także aktualizowanie wiedzy z zakresu procedur interwencyjnych, przepisów prawnych. Powyższe działania zwiększą prawdopodobieństwo tego, że przedstawiciele służb zaangażowanych w prowadzenie procedury Niebieskiej Karty będą realizowali swoje obowiązki na wysokim poziomie, a osoby uwikłane w przemoc skorzystają z dostępnej w gminie Stegna oferty pomocowej.

KIEROWNIK
Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej
w Stegnie

mgr Joanna Ostrowska